

SND

SŁUŻEW NAD DOLINKĄ
SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

Zielona Dolinka

– Nasze miejsce na ziemi –

*Służewskie pejzaże
zapisane w fotografiach*

„Miejsce, w którym mieszkasz,
i okolice. To jest Twoje życie, to jest moje życie. To jest nasz najmniejszy świat (ale najważniejszy), osadzony w tle ogromnego świata. Tu w naszych domach rodzą się nasze dzieci. Tu przeżywamy dni radości i utrapienia. Tu budzimy się każdego ranka i z nadzieją spoglądamy w okno. Zaś wieczorem siadamy do kolacji, patrząc na twarze najbliższych. Tu kochamy się podczas upalnych nocy i kłócimy się w nadmiarze zmęczenia (...). Dawno temu to miejsce nazywano z rzymska *genius loci*. Moim miejscem i najbliższą okolicą jest Służew nad Dolinką”.

„Przystanek Służew magiczne miejsce Zbigniewa Jerzyny”⁽¹⁾
(Wydawnictwo Anagram, SDK, Warszawa 2011)

Szanowni Państwo,

Służew nad Dolinką, to niezwykle miejsce na mapie Warszawy, szczytujące się bogatą i burzliwą historią. Tereny Służewa zostały włączone w granice Warszawy we wrześniu 1938 r. Po wojnie duża część Służewa została przeznaczona przez ówczesne władze na potrzeby mieszkaniowe. W latach 70. XX wieku zaczęto tu budowę nowego osiedla mieszkaniowego, które było entuzjastycznie witane w prasie. Nazywano je „osiedlem przyszłości”. Zainteresowanie budziła nowatorska konstrukcja, nazwana systemem ramy „H” oraz niesablonowe rozwiązania architektoniczne. Budynki mieszkalne zróżnicowano pod względem kształtu, wysokości i koloru, co stanowiło wyróżnik na tle innych osiedli mieszkaniowych. Niewątpliwą nowością – wzbudzającą niekryte zainteresowanie – były także oryginalne balkony, wsparte na żelbetowym słupie.

Zaprojektowano wiele oaz zieleni, altanek, ławeczek, terenów rekreacyjnych. Osiedle uchodziło za bardzo nowoczesne, a uroku dodawały mu melodyjne nazwy ulic: Bacha, Mozarta, Batuty, Sonaty.

W roku 1978 Osiedle uzyskało tytuł „Mister Warszawy” w dorocznym konkursie na Najlepszy Obiekt Roku. Jury konkursu doceniło rozwiązania przestrzenne, wartości krajobrazowe, a także funkcjonalne rozwiązania mieszkań. W zgodnej opinii członków jury, projektanci

połączyli cechy wielkomiejskiej architektury osiedlowej z kameralnym rozwiązaniem wnętrza i przestrzeni między poszczególnymi budynkami.

W kolejnych latach, na Osiedlu miały miejsce liczne zmiany. Przeprowadzony został szeroki zakres prac remontowych istniejących budynków mieszkalnych i ich otoczenia, ulepszono infrastrukturę osiedlową i zainwestowano w poprawę bezpieczeństwa. Wybudowane zostały nowe budynki mieszkalne, powstały placówki oświatowe, kulturalne i handlowe, a także obiekty sportowe. Urządzone zostały liczne place zabaw dla dzieci. Osiedle cały czas piękniało.

Dzięki temu, po upływie niemal pół wieku istnienia, Służew nad Dolinką nadal budzi zachwyt, a jego znakiem rozpoznawczym jest zieleń i malownicze usytuowanie przy Parku Dolinka Służewska.

W wydawnictwie, które oddajemy w Państwa ręce, staramy się pokazać piękno naszego Osiedla i wyeksponować jego największą wartość, jaką są rozległe tereny zielone. Mimo wielu dokonujących się zmian, nasza troska o zieleń pozostaje niezmienna. Prezentujemy Państwu najważniejsze informacje o naszej Spółdzielni i zielonym Osiedlu, mając nadzieję, że przybliżymy w ten sposób to niezwykle i wyjątkowe miejsce, jakim jest Służew nad Dolinką.

Grzegorz Jakubiec
Prezes Zarządu

Janusz Przewłocki
Zastępca Prezesa Zarządu

SPIS TREŚCI

SPACER
nad Dolinką

41

5
Otoczeni
ZIELENIĄ

MIEJSCA
pamięci

48

23
INWESTYCJE
wśród zieleni

Nasi dobrzy
SĄSIEDZI

50

33
AKTYWNI
wśród zieleni

KALENDARIUM
Spółdzielni

53

*Piknik Rodzinny
w maju 2016 roku*

Otoczeni zielenią

— *połączenie parku i osiedla* —

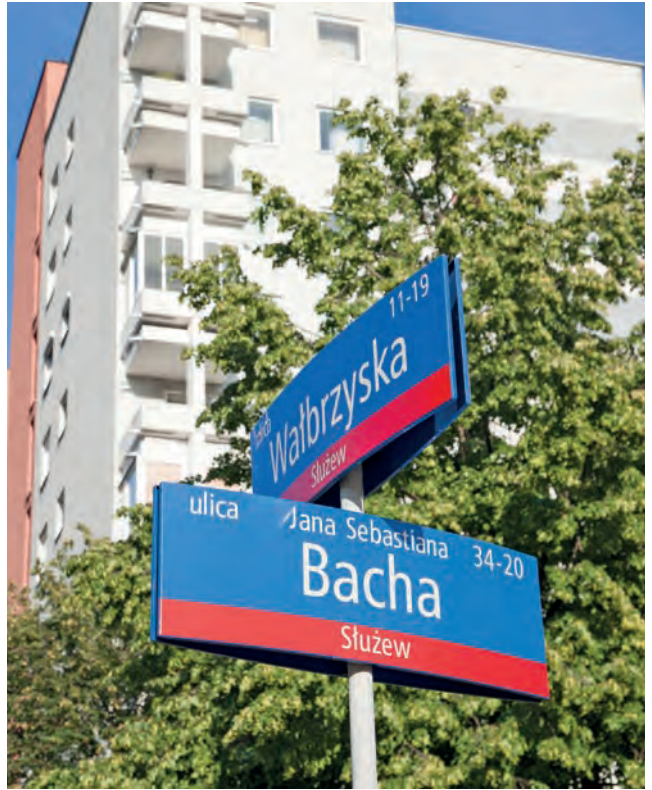

Służew nad Dolinką jest jednym z najbardziej urokliwych i rozpoznawalnych miejsc w Warszawie. Charakterystyczna architektura, dużo terenów zielonych, atrakcyjne usytuowanie przy Parku Dolinka Służewska, a także sąsiedztwo z wieloma ciekawymi instytucjami, nadają Osiedlu niepowtarzalny urok.

Służew nad Dolinką jest miejscem otoczonym zielenią. Organizacją swojej przestrzeni wpisuje się w ideę wielu przedwojennych urbanistów i architektów, którzy marzyli

o osiedlach Warszawy z domami mieszkalnymi wtopionymi w zieleni. Idea miasta wśród zieleni jest nadal żywa nad Dolinką, rozwija się i cały czas zyskuje na znaczeniu.

Osiedle zostało zaprojektowane i wybudowane w latach 70. XX wieku.

W pierwszym etapie (1974-1979) powstało 41 budynków mieszkalnych. Projektanci szczególną uwagę poświęcili zieleni i małej architekturze, chcąc w ten sposób ocalić dotychczasowy charakter tego obszaru miasta, na którym znajdowały się sady i pola uprawne. Do dziś na Służewie nad Dolinką odnaleźć można fragmenty istniejących wcześniej sadów.

W latach 2003-2021 na Osiedlu powstało 6 nowych budynków mieszkalnych. Kolejne inwestycje nie spowodowały utraty przez Osiedle otwartego charakteru. Jest tu nadal dużo przestrzeni, zieleni i słońca.

Park Dolinka Służewska zaprojektował architekt krajobrazu Longin Majdecki

Prof. Longin Majdecki (1925-1997) był autorem takich założeń jak Centralny Park Kultury na Powiślu, Ogród Sejmowy (z Witoldem Plapisem), projekt rekonstrukcji i rozbudowy Parku Łazienkowskiego, Parku Kazimierzowskiego w Warszawie; projekty rewaloryzacji parków Królikarnia, Arkadia, Belwederskiego, Podzamcze, Kaskada, Agrykola i ogrodów przy Zamku Królewskim w Warszawie. Był także autorem projektów rewaloryzacji zabytkowych parków w Oborach, Opinogórze, Luszynie, Słubicach, Trembkach, Sterdyni, Świdnie, Sokołowie, Żeliszewie, Lubostroni, Osuchowie, Pułtusk, Rozalinie, Guzowie, Sannikach, Warce oraz (z Anną Majdecką-Strzeżek) w Ostromecku, Cieplicach-Zdroju i Kikole, a także

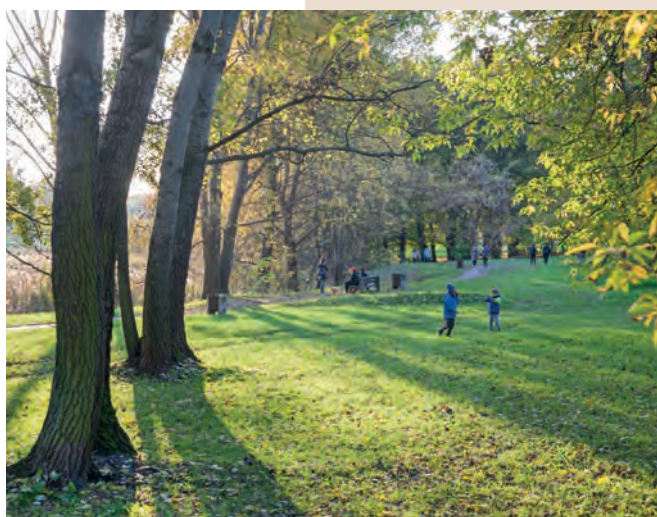
w Radziejowicach i Helenowie. Zaprojektował również nowe założenia parkowe, takie jak ogród przy pałacu Towarzystwa Polonia przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie, zagospodarowanie Parku Lindego i Lasku Bielańskiego, zieleńce przy ul. Dzielnej i Świętojerskiej oraz inne.

Na liście jego dzieł znajdują się również Cmentarz Komunalny Północny w Warszawie, cmentarze komunalne w: Chełmie, Skierniewicach, Tomaszowie Mazowieckim, Piasecznie i Palmirach.

Wielkim walorem Osiedla jest sąsiedztwo z malowniczym i rozległym **Parkiem Dolinka Służewska**, który zaprojektował wybitny architekt krajobrazu – Longin Majdecki. Obszar Parku to prawie 23 hektary terenów zielonych i stawów, położonych na obu brzegach przepływającego tędy Potoku Służewieckiego. Do dziś zachowany został na tym terenie fragment dawnej ulicy Tarniny, z pozostałościami zabudowy wsi Służew.

Park Dolinka Służewska, pieszczotliwie nazywany przez mieszkańców Dolinką, jest terenem wyjątkowym na mapie stolicy z uwagi na swoje naturalne walory: rozległe łąki, bogaty drzewostan, dzikie trawy i zioła. Obecność rzadkich gatunków ptaków i zwierząt nadają temu miejscu wyjątkowy charakter.

Przez teren Parku przepływa malowniczy Potok Służewiecki, zwany dawniej Sadurką. Potok był świadkiem bogatej historii Służewa. Dokumenty potwierdzają, że już na początku XI wieku w sąsiedztwie Sadurki zakładano kolejne osady, w tym Służewo, czyli dzisiejszy Służew. Bieg rzeki był zmieniany kilkakrotnie. Po raz pierwszy pod koniec XVII w. na polecenie Augustyna Locciego – architekta pałacu w Wilanowie. Rzekę pokierowano wówczas tak, aby zasilala park. Obecny bieg rzeki – z Ochoty do Wilanowa – utrzymuje się od XVIII w. W latach 70. XX w. Sadurka otrzymała obecną nazwę: Potok Służewiecki.

Na terenie Osiedla rośnie blisko 3000 drzew, w większości liściastych. Przeważają kłony, głównie kłony zwyczajne, jesionolistne i jawory, ale też m.in. klon tatarski (w odmianie *Ginnala*), lipy w tym lipa drobnolistna, szerokolistna i srebrzysta (*Varsaviensis*), brzozy (głównie brzoza pożyteczna). Inne drzewa to kasztanowce, robinie akacjowe, sumaki, jesiony, jarzęby, a także topole, w tym topola czarna, biała, topola osika, gatunki mieszańcowe, wierzby (wierzba biała), a także dęby, głogi i leszczyny.

Gatunki iglaste stanowią ok. 15 procent wszystkich drzew; są to tuje, świerki, sosny, nieliczne jodły i modrzewie. Licznie występują śliwy, zwłaszcza mirabelka; jest też kilka skupisk jabłoni drobnoowocowej. Charakterystyczne są płatany klonolistne (popielata kora łuszczy się płatkami, pozostawiając seledynowe plamy, co daje efekt moro), a dwa drzewa surmii bignoniowej przykuwają uwagę jasnozielonymi liśćmi o imponujących rozmiarach; jest też kilka miłorzębów dwuklapowych (w tym jeden liczący ponad 20 lat).

21 maja 2016 r., z okazji jubileuszu 25-lecia Spółdzielni, w zachodniej części Osiedla posadzono wiąz holenderski w odmianie *Wredei*.

Wśród krzewów dominują ligustry, wykorzystywane jako żywopłoty. Można spotkać forsycje, kilka gatunków berberysu (w tym klasyczne berberysy *Thunberga* i zimozielone *Juliany*), zdobiące osiedlowe klomby, a także irgi, ogniki, lilaki i krzewy z rodzaju tawuła.

Na Osiedlu gniazduje około 35 gatunków ptaków. Spółdzielnia розміściła dla nich blisko 100 budek lęgowych. Dodatkowo zamontowano 20 schronów dla nietoperzy. Na terenie Parku Dolinka Służewska odnaleźć można siedlisko bobra.

Osiedlowa zieleń jest starannie pielęgnowana. Otoczenie budynków zagospodarowywane jest z troską o zapewnienie jak największej powierzchni terenów zielonych. Systematycznie dosadzane są drzewa i krzewy.

Piękne zielone Osiedle to również zasługa mieszkańców, którzy chętnie włączają się w działania ekologiczne i dbają o zieleń. Spółdzielnia corocznie organizuje konkurs „Na najpiękniej ukwiecony balkon i najładniej zagospodarowane otoczenie budynku”. Cieszy się on dużym zainteresowaniem. W dotychczasowych edycjach, do konkursu zostało zgłoszonych wiele imponujących aranżacji.

Każdego roku, podczas Międzynarodowego Dnia Drzewa, obchodzonego 10 października, na terenie Osiedla sadzone są nowe drzewa.

W 2015 roku Towarzystwo Przyjaciół Warszawy doceniło Służew nad Dolinką, nagradzając Spółdzielnię w kategorii „Osiedla mieszkaniowe” w konkursie „Warszawa w kwiatach i zieleni”.

Łąki kwietne

Na Osiedlu widać nowe trendy w pielęgnacji zieleni. W kilku miejscach powstały łąki kwietne. Zakładanie ich na mało uczęszczanych trawnikach i w miejscach intensywnie nasłonecznionych, wpisuje się w ogólny trend ekologiczny, wynikający z obserwowanych zmian klimatycznych.

Rośliny łąk kwietnych mają przeważnie dłuższe i bardziej rozbudowane systemy korzeniowe niż zwykłe trawy, dzięki czemu są odporniejsze na suszę oraz gromadzą zasoby wód opadowych w glebie, co eliminuje konieczność częstego podlewania.

Łąka, z odpowiednio dobranymi gatunkami roślin, daje schronienie i pożywienie ptakom, jeżom, żabom a także owadom. Częstymi gośćmi na kwiatach są pszczoły i trzmiele. Dla miejskich wróbli, których populacja stale maleje, tego typu łąka jest niekiedy szansą na przeżycie, ponieważ żywią się one różnorodnymi nasionami, w które łąki obfitują, a także owadami, których mają tu również spory wybór.

Na stronach łąkowych entuzjastów można przeczytać, że wstępne badania pokazały, iż 1 metr kwadratowy, z odpowiednio dobranymi gatunkami roślin łąkowych, jest w stanie zatrzymać od 5 do 11 gramów pyłów zawieszonych (podobnie jak pięcioletnie drzewo).

Na Osiedlu spotkać można także wyznaczone obszary terenów „eko”. Działalność człowieka została na nich ograniczona do niezbędnego minimum. W ten sposób wspierane są formy dzikiej przyrody – stanowiącej schronienie i dostarczającej pożywienia zwierzętom, owadom i ptakom.

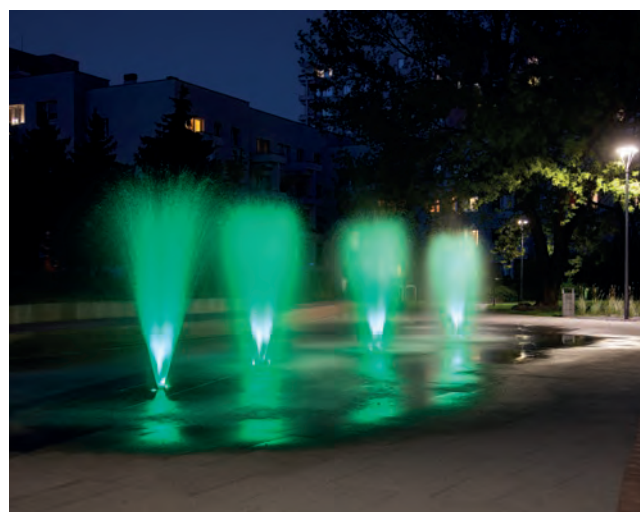

Górki Służewskie

Wyjątkowym miejscem są Górki Służewskie.

Jest to teren położony wewnątrz Osiedla o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym dla osób w każdym wieku. Jest tu siłownia plenerowa, boisko do siatkówki, plac zabaw dla dzieci z piramidą linową do wspinania, a także rozległe tereny zielone. Plac z fontannami, w centralnej części parku, to ulubione miejsce zabaw dzieci w miesiącach letnich. Wieczorem, dyskretny szum wody i zmieniające się kolory światła podświetlających fontanny sprawiają, że jest to wyjątkowe miejsce na wyciszenie oraz na złapanie oddechu po pracowitym dniu.

Balkony w kwiatkach

Balkony to jedna z najbardziej charakterystycznych, rozpoznawalnych cech budynków mieszkalnych Służewa nad Dolinką.

Mieszkańcy od zawsze upiększali je kompozycjami kwiatowymi. Ta godna podziwu aktywność trwa nadal. Z każdym rokiem widzimy coraz więcej pięknych aranżacji, wzbogacanych tu i ówdzie pnączami, roślinami zimozielonymi, czasem niewielkimi iglakami. Uwagę przykuwają i budzą zachwyt coraz piękniejsze kwietniki i rabaty, które mieszkańcy pielęgnują przy swoich budynkach.

Czym jest rama „H”?

Charakterystyczne dla większości budynków Dolinki balkony są częścią konstrukcji zwanej ramą „H”. To technologia konstrukcji budynków polegająca na zastosowaniu prefabrykowanych ram żelbetowych o kształcie zbliżonym do rozciągniętej w poziomie litery H.

Układ ten był stosowany w Polsce w latach siedemdziesiątych. Rozwiązanie to charakteryzowało się sztywnymi głównymi węzłami konstrukcyjnymi – połączenia słup-rygiel były integralną częścią prefabrykatu. Ramy łączone były na słupach w połowie wysokości kondygnacji, w miejscu zerowania się momentów zginających [...]*

Budynki z ram „H” były konstrukcją oszczędniejszą niż te z wielkiej płyty i lżejsze średnio o 120 kg na metr kwadratowy; wymagały też mniejszego zużycia cementu – o 35 procent. Wzrastało za to zużycie gipsu.

* W. Buszkowski „Budownictwo ogólne” (Wyd. Arkady, Warszawa 2009)

SND
SĄSIEDZKI WYBÓR Dobrej Praktyki

EDYCJA 2022

**LAUREACI KONKURSU
NA NAJPIĘKNIEJ UKWIECONY BALKON
I NAJŁADNIEJ ZAGOSPODAROWANE OTOCZENIE BUDYNKU**

KATEGORIA Najładniej ukwiecony BALKON	KATEGORIA Najładniej zagospodarowane OTOCZENIE BUDYNKU
I MIEJSCE Pani Anna ul. Moskowskiego 8	I MIEJSCE Kamila Damowy ul. Bacha 26
II MIEJSCE Pani Maria ul. Mozarta 10	II MIEJSCE Pan Antoni ul. Neskowskiego 16
III MIEJSCE Państwo Dominika i Piotr ul. Bacha 30	III MIEJSCE Pani Natalia - ul. Kmicica 1 Pani Teresa - ul. Noskowskiego 20
WYRÓŻNIENIA Państwo Katarzyna i Wojciech ul. Walthrzska 19 Pani Jadwiga - ul. Mozarta 6 Pani Iga - ul. Batury 7	

Konkurs „Na najpiękniej ukwiecony balkon i najładniej zagospodarowane otoczenie budynku” organizowany jest corocznie. Jury ocenia zgłoszone do konkursowej rywalizacji balkony i przydomowe kwietniki. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród odbywa się jesienią i jest okazją do sąsiedzkiej wymiany ogrodniczych doświadczeń.

Inwestycje wśród zieleni

Od 2003 r. na Osiedlu powstało sześć nowych budynków mieszkalnych, garaż wielostanowiskowy, budynek przedszkola, a także wiele obiektów sportowo-rekreacyjnych, miejsca przeznaczone na działalność społeczno-kulturalną oraz przychodnia zdrowia.

Każda inwestycja jest starannie projektowana, z myślą o zapewnieniu komfortu zamieszkiwania i z troską o zwiększenie terenów zielonych.

Noskowskiego 2

Budynek przy ul. **Noskowskiego 2** został oddany do użytku w 2005 r. Znajduje się w nim 58 lokali mieszkalnych i jeden lokal użytkowy, a także podziemny garaż na 58 miejsc postojowych.

Patio koło budynku zachwyca bujną zielenią i ciekawą małą architekturą.

Puławska 255 i 255A

Przy ul. Puławskiej zrealizowane zostały dwie kolejne inwestycje Spółdzielni.

Puławska 255 – to budynek o jedenastu kondygnacjach nadziemnych i dwóch kondygnacjach podziemnych. Powstało tam 128 mieszkań, 3 lokale użytkowe z antresolami, które zlokalizowane są w poziomie parteru oraz dwukondygnacyjny garaż podziemny. Budowę zakończono w 2009 r.

Puławska 255A – to kameralny budynek o jedenastu kondygnacjach nadziemnych i jednej podziemnej, liczący 17 lokali mieszkalnych i 1 lokal użytkowy oraz jednokondygnacyjny garaż podziemny. Budynek oddano do użytku w maju 2010 r.

Na terenie nieruchomości został urządzony nowoczesny plac zabaw dla dzieci, jak również patio, bogato ozdobione krzewami i kwiatami.

Elsnera 34

Elsnera 34 – malowniczo położony przy Parku Dolinka Służewska budynek, został oddany do użytkowania w sierpniu 2012 roku. Ma on wysokość od siedmiu do dziewięciu kondygnacji nadziemnych. Mieści się w nim 113 mieszkań, oraz 1 lokal użytkowy. Budynek, podobnie jak wszystkie trzy poprzednie, został wykonany w wysokim standardzie z ciekawą „małą architekturą”.

Mozarta – Dom nad Dolinką

Niby kolejna, zwykła inwestycja Spółdzielni, a jednak... **niezwykła. Idealnie wkomponowana w istniejącą zabudowę Osiedla, a także przylegających obiektów, takich jak FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny.**

Zlokalizowany przy ul. **Mozarta 1**, oddany do użytku w 2017 roku kompleks mieszkalno-usługowy z funkcją społeczno-kulturalną, ma nie tylko ciekawie zaprojektowaną bryłę, ale także pięknie zagospodarowaną zielen w swoim otoczeniu. Budynek w kształcie litery „U” obejmuje swoimi skrzydłami bujne trawy, krzewy i rabaty wokół niewielkiego placu zabaw dla dzieci. Tu i ówdzie na elewacji dostrzegamy wijące się pnącza. Nie brakuje też drzew. Szczególnego uroku nadaje mini fontanna, przy której można przysiąść na chwilę, zapomnieć o codziennym pośpiechu i odetchnąć, nie tylko w upalne dni lata.

Zielen, która obficie otacza budynek, ma także swoje uroczne dopełnienie na jego V piętrze, pełniącym funkcję społeczno-kulturalną (Klub Seniora, świetlica środowiskowa, biblioteka publiczna). Znajduje się tam piękny taras zwany „Ogrodem Mozarta”, na którym odnaleźć możemy kwietniki i rabaty pielęgnowane przez członków Klubu Seniora, a także kilka uli pod fachową opieką dorosłych i całkiem młodych pszczelarzy.

Realizację inwestycji poprzedziło przesadzenie części drzew z terenu budowy na pobliski teren Górek Służewskich.

Sonata nad Dolinką

W lipcu 2021 r. Spółdzielnia oddała do użytku, przy ul. **Sonaty 5**, kolejną – szóstą już – inwestycję. Jest to budynek mieszkalny z usługami na parterze, o pięknie brzmiącej nazwie „Sonata nad Dolinką” wpisującej się w muzyczne nazewnictwo osiedlowych ulic. W budynku powstało 141 mieszkań, 11 lokali użytkowych oraz dwupoziomowy garaż podziemny.

Do jednego z lokali użytkowych przeniósła swoją działalność przychodnia podstawowej opieki zdrowotnej, a w pozostałych lokalach użytkowych działa kilka sklepów oraz piekarnia. Przy budynku zlokalizowana została pierwsza na Osiedlu mini siłownia dla dzieci.

Dużym ułatwieniem dla mieszkańców jest winda umożliwiająca wjazd z poziomu wyjścia ze stacji metra na poziom zerowy budynku. Wokół pojawiły się nowe nasadzenia zieleni – krzewów i traw.

Przedszkole Małego Kopernika przy ul. Batuty 7B

Inwestycje społeczne na Osiedlu

Spółdzielnia inwestuje nie tylko w budownictwo mieszkaniowe, ale również w obiekty o charakterze społecznym, podnoszące poziom życia mieszkańców.

Klub Seniora „Służewiak” przy ul. Mozarta 1 oferuje liczne zajęcia dla mieszkańców

Wypożyczalnia dla Dorosłych, Młodzieży i Dzieci nr 140, przy ul. Mozarta 1

Stowarzyszenie Mieszkańców Służewa

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA
dotowana przez
Urząd Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy
oraz Spółdzielnię Mieszkaniową „Służew nad Dolinką”

SND
SŁUŻEW NAD DOLINKĄ
SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

TEL: 519 899 700

Strefa działalności społeczno-kulturalnej przy ul. Mozarta 1

Infrastrukturę Osiedla wzbogacają boiska do piłki nożnej z nawierzchnią trawiastą, dwa boiska do siatkówki, liczne place zabaw, tor do minigolfa i siłownie plenerowe oraz przychodnia zdrowia w zrealizowanej przez Spółdzielnię inwestycji przy ul. Sonaty 5.

Spółdzielnia wybudowała także źródło wody oligoceńskiej przy ul. Batuty.

Aktywni wśród zieleni

Rozległy teren parkowy, zielone otoczenie budynków, liczne place zabaw i plenerowe siłownie zachęcają do aktywności na świeżym powietrzu. Można też korzystać z bogatej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym z boisk do piłki nożnej i piłki siatkowej.

Malownicze i zadbane tereny Służewa nad Do-linką zachęcają do rekreacji, uprawiania sportu, spacerów i miłego spędzania czasu wśród zieleni.

Na terenie Osiedla odbywa się wiele imprez plenerowych. Ważnym wydarzeniem jest Piknik Rodzinny, który organizowany jest wiosną każdego roku na terenie osiedlowego amfiteatru. To święto osiedlowej społeczności, organizowane wspólnie ze Służewskim Domem Kultury, podczas którego można wziąć udział w konkursach, zabawach kreatywnych i grach sprawnościowych. Jest to także okazja do wręczenia nagród laureatom konkursów organizowanych przez Spółdzielnię.

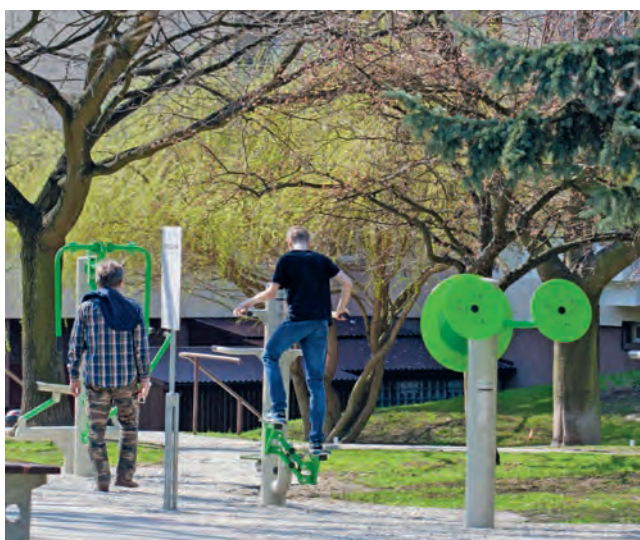
Inne rodzinne imprezy, w tym Dzień Dziecka, odbywają się na terenie Górek Służewskich.

Przestrzeń Osiedla daje możliwość do uprawiania sportu. Najmłodsi służewiaczy mogą również korzystać z licznych placów zabaw, które charakteryzują się wysokim standardem. Na jednym z nich powstał tor do minigolfa.

Coraz liczniejsze jest grono mieszkańców, którzy wolny czas poświęcają na rozwój sprawności fizycznej; to oni najczęściej korzystają z licznych siłowni plenerowych, rozmieszczonych w różnych częściach Osiedla. Ulubionym miejscem do spacerów, także z pieskami, joggingu i nordic walking są tereny Parku Dolinki Służewskiej.

Szeroki zakres aktywności oferuje Klub Seniora „Służewiak”. Są to różnorodne zajęcia sportowe, także plenerowe, kulturalne, warsztaty i spotkania towarzyskie. Miłośnicy zieleni i wspólnego spędzania czasu mogą wziąć udział w ogrodniczych spotkaniach na zielonym tarasie zwanym „Ogrodem Mozarta”. Jest on zlokalizowany w siedzibie Spółdzielni na V piętrze, które stanowi centrum wydarzeń społecznych i kulturalnych. Odbywają się tu spotkania mieszkańców ze znanymi artystami, aktorami i samorządowcami. Można również poćwiczyć w wybornym sąsiedzkim towarzystwie, zagrać w ping-ponga lub skorzystać z oferty biblioteki publicznej.

Dużą popularnością cieszą się imprezy i zajęcia w plenerze, w tym przyrodnicze spacery nad Dolinką. Wędrówki z przewodnikiem-instruktorem pozwalają lepiej poznać przyrodę Osiedla i Parku Dolinka Służewska.

Służew nad Dolinką ma trzy boiska do gry w piłkę nożną. Największe, pełnowymiarowe, zlokalizowane przy ulicy Noskowskiego, to miejsce treningów i rozgrywek Osiedlowego Klubu Sportowego „Służew”. Puchary zdobyte przez młodych piłkarzy Służewa zajmują dużą gablotę w biurze Spółdzielni. Wśród nich są także puchary i nagrody z rozgrywek międzynarodowych. Klub działa już ponad 18 lat. Klub finansowany jest przez Spółdzielnię i nie pobiera opłat za uczestnictwo w treningach. Na terenie Osiedla są też dwa boiska do gry w siatkówkę.

Na zdjęciach: zabawy podczas Pikniku Rodzinnego w maju 2019 roku

Spacer nad Dolinką

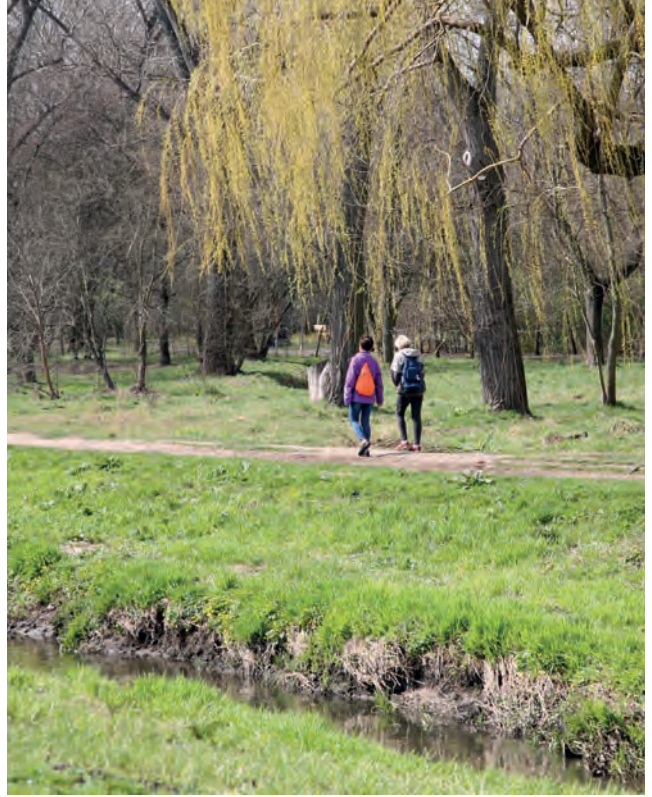
Służew nad Dolinką to miejsce barwne, przepelnione kolorami, ze wspaniałym sąsiedztwem i zachowaną pamięcią o przeszłości. Zachwyca pięknem o każdej porze roku. Otwarta przestrzeń, bujna zieleń oraz bogata infrastruktura sportowo-rekreacyjna zachęcają do spacerów i wypoczynku.

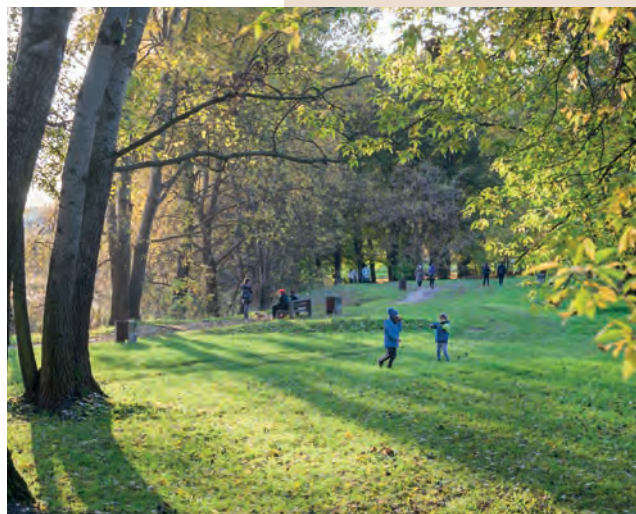
Spacerując osiedlowymi alejkami, a także po terenach sąsiadujących z Osiedlem, napotykamy nie tylko piękną zieleń, ale także liczne placówki kulturalne, oświatowe oraz miejsca poświęcone ważnym wydarzeniom historycznym.

Miejsca pamięci nad Dolinką

Tradycją Służewa nad Dolinką jest wspólne świętowanie ważnych rocznic historycznych w miejscach pamięci na terenie Dolinki lub na specjalnych koncertach w Służewskim Domu Kultury.

Na Osiedlu żywa i kultywowana jest pamięć o przeszłości. Symbolizuje to Miejsce Pamięci Narodowej przy ul. Sonaty 2, utworzone z myślą o upamiętnieniu odzyskania przez Polskę niepodległości. Odnaleźć tu można Orła Białego posadowionego na cokole z nazwiskami ojców naszej niepodległości: J. Piłsudskiego, I. Paderewskiego i R. Dmowskiego, a przy nim drzewo platan, zasadzone w 90. rocznicę odzyskania niepodległości.

Przy skrzyżowaniu ulic Bacha i Batuty znajduje się zimozielony znak Polski Walczącej, upamiętniający bohaterów Powstania Warszawskiego. Tu mieszkańcy spotykają się pierwszego sierpnia, aby w ciszy i zadumie oddać cześć powstańcom. Wewnątrz Osiedla znajduje się Orzeł Piastowski upamiętniający 1050. rocznicę chrztu Polski.

W roku 2021 na Osiedlu symbolicznie odtworzono Plac Służewski – nazwę historycznie związaną ze Służewem, który przed wojną stanowił centralny punkt tego terenu.

Nasi dobrzy SĄSIEDZI

*Filmoteka Narodowa – Instytut
Audiowizualny (FINA)
przy ul. Wałbrzyskiej 3/5*

*„Żółta Karczma”
przy al. Wilanowskiej 204;
obiekt wybudowany w XIX wieku.
Od 1984 roku znajduje się tu Muzeum
Historii Polskiego Ruchu Ludowego*

*Kościół pw. świętego Dominika
i klasztor dominikanów na Służewie
przy ul. Dominikańskiej 2*

*Kościół pw. świętej Katarzyny
przy ul. Fosa 17*

*Szkoła Podstawowa nr 46
im. Stefana Starzyńskiego
przy ul. Wałbrzyskiej 5*

Na terenie Osiedla działają
placówki przedszkolne:

Przedszkole nr 80
„Słoneczna Dolinka”
przy ul. Łukowej 8,

Przedszkole nr 67
„Służewiczek” przy
ul. Sonaty 6a oraz

Przedszkole Małego Kopernika
przy ul. Batuty 7B.

*Szkoła Podstawowa nr 107
im. Bronisława Malinowskiego
przy ul. Nowoursynowskiej 210/212*

*Przedszkole Małego Kopernika
przy ul. Batuty 7B*

KALENDARIUM
Spółdzielni Mieszkaniowej
Służew nad Dolinką

SND

KALENDARIUM

1991

- Zebranie Przedstawicieli SM „Mokotów” podejmuje w dniu 28 lutego uchwałę nr 7/91 w sprawie powołania SM „Służew nad Doliną”.

1992

- Rejestracja pierwszego Statutu Spółdzielni.

1994

- Zaczyna ukazywać się gazetka lokalna „Herold Służewski”, która później, w roku 1996, zmienia nazwę na „Herold Służewa”.

1995

- Zmiana nazwy Spółdzielni na „Służew nad Dolinką”.
- Rusza pierwszy odcinek warszawskiego metra.

1998

- Przy ul. Wałbrzyskiej zostaje otwarte centrum handlowe pod nazwą CH Land.

2002

- Uchwalenie przez Radę Nadzorczą „Programu poprawy stanu technicznego budynków SM Służew nad Dolinką”, który stał się podstawą wieloletnich planów remontów budynków Spółdzielni.

2003

- Uruchomienie źródła wody oligoceńskiej przy ul. Batuty.
- Powstaje Osiedlowy Klub Sportowy „Służew”.
- Uruchomienie punktu konsultacyjnego policji w budynku przy ul. Batuty 7D.

2004

- Uchwalenie przez Radę Nadzorczą „Programu poprawy bezpieczeństwa SM Służew nad Dolinką”, który stał się podstawą wieloletnich działań Spółdzielni w zakresie poprawy bezpieczeństwa.

2005

- Oddanie do użytku budynku przy ul. Noskowskiego 2.

Początki budowy Osiedla w ramach SM „Mokotów” (lata 70. XX wieku)

Noskowskiego 2

Kompleks sportowo-rekreacyjny przy ul. Noskowskiego

Puławska 255 i Puławska 255A

2006

- Na Osiedlu powstaje świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży.
- Gazetka „Herold Służewa” zostaje zastąpiona czasopismem „Nad Dolinką”.

2007

- Na elewacji budynku Sonaty 6, w którym mieszkał wybitny artysta Zdzisław Beksiński⁽²⁾, powstał upamiętniający go mural.

2008

- Powstaje kompleks sportowo-rekreacyjny przy ul. Noskowskiego.
- Utworzenie Miejsca Pamięci Narodowej przy ul. Sonaty z okazji 90. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

2009

- Oddanie do użytku budynku mieszkalnego przy ul. Puławskiej 255.

2010

- Oddanie do użytku budynku mieszkalnego przy ul. Puławskiej 255A.

2011

- Spółdzielnia otrzymuje Medal Europejski przyznany przez Business Centre Club.
- Jubileusz 20-lecia Spółdzielni.

2012

- Oddanie do użytku budynku przy ul. Elsnera 34.
- Spółdzielnia zakłada stronę na portalu społecznościowym Facebook.

2013

- Odświeżenie pomnika Orła Białego w Miejscu Pamięci Narodowej z okazji 95. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Elsnera 34

Podpisanie aktu erekcyjnego inwestycji „Mozarta – Dom nad Dolinką”

Mural upamiętniający Zdzisława Beksińskiego

SND

KALENDARIUM

2014

- Powstaje zimozielony znak Polski Walczącej w 70. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego.
- Spółdzielnia otrzymuje drugi Medal Europejski przyznany przez Business Centre Club.
- Wizyta spółdzielców z Indii.
- Uruchomienie systemu EDIS (Elektroniczne Dokumenty Informacyjne Spółdzielni).

2015

- Rejestracja nowego Statutu.
- Rozpoczyna działalność wybudowane przez Spółdzielnię Przedszkole Małego Kopernika.
- Wizyta prezydent Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz.

2016

- Jubileusz 25-lecia Spółdzielni.
- Na terenie Osiedla odsłonięto rzeźbę Orła Piastowskiego autorstwa Bogusława Niedźwieckiego, która upamiętnia 1050-lecie Chrztu Polski.
- Spółdzielnia otrzymuje trzeci Medal Europejski przyznany przez Business Centre Club.

2017

- Oddanie do użytku budynku oraz garażu wielopoziomowego przy ul. Mozarta 1.
- Spółdzielnia przenosi swoją siedzibę do budynku przy ul. Mozarta 1.
- W budynku przy ul. Mozarta 1 rozpoczyna działalność publiczna biblioteko-czytelnia a także swoją działalność przenoszą tu Klub Seniora „Służewiak” i świetlica śródomiskowa.
- Wizyta norweskich inżynierów i samorządowców z Narwiku.
- Na Osiedlu powstaje teren rekreacyjno-wypoczynkowy „Górki Służewskie”.
- Uruchomienie schodów ruchomych do stacji metra Służew.
- Wizyta austriackich architektów i inżynierów z wiedeńskiego Stowarzyszenia ds. Wspierania Budownictwa.

Przedszkole przy ul. Batuty 7D

Pomysł budowy przedszkola zrodził się na bazie potrzeb najmłodszych mieszkańców Osiedla i ich rodziców. Spółdzielnia postanowiła, że z własnych środków finansowych i na własnym terenie, wybuduje nowe przedszkole. Inwestycja objęła budynek, plac zabaw wraz z urządzeniami

zabawowymi i oświetlenie terenu. Wokół nowego budynku zmodernizowano także alejki, a obiekt otoczono bujną zielenią. Dzięki współpracy Spółdzielni z władzami Warszawy, placówka działa na zasadach przedszkola publicznego.

Mozarta 1

„Górki Służewskie” – fontanny

Obchody 100-lecia niepodległości w Miejscu Pamięci Narodowej

2018

- Oddanie do użytku boiska do gry w piłkę nożną przy ul. Mozarta.
- Z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę, w Miejscu Pamięci Narodowej powstaje cokół z Orłem Białym oraz nazwiskami Ojców Niepodległej RP: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego.
- Wizyta przedstawicieli Rady Cooperatives Europe.

2019

- Rozpoczęcie inwestycji przy ul. Sonaty.
- Punkt konsultacyjny policji wznawia działalność, tym razem w budynku przy ul. Mozarta 1.
- Wizyta grupy chińskich studentów zainteresowanych zasadami funkcjonowania mieszkalnictwa spółdzielczego w Polsce.
- Odznaka Krajowej Rady Spółdzielczej przyznana Spółdzielni za zasługi dla spółdzielczości.
- Spółdzielnię odwiedzili goście z duńskiej firmy „Danfoss” – światowego producenta komponentów i rozwiązań technologicznych dla chłodnictwa, klimatyzacji, ogrzewania i dystrybucji wody.

2020

- Klub Seniora „Służewiak” otrzymuje od prezydenta stolicy oraz Warszawskiej Rady Seniorów certyfikat „Miejsce Przyjazne Seniorom”.

2021

- Jubileusz 30-lecia Spółdzielni.
- Oddanie do użytku „Sonaty nad Dolinką”.

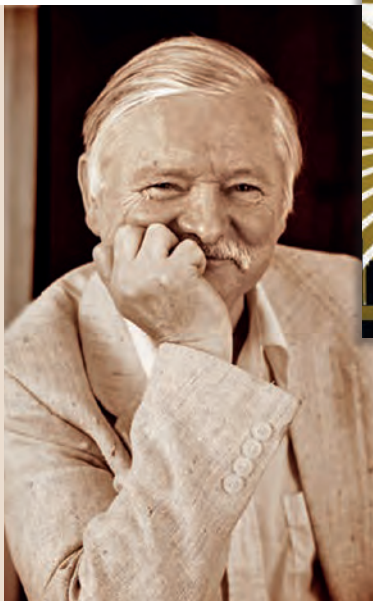
„Sonata nad Dolinką”

Orzeł Piastowski na Placu Służewskim

Schody ruchome do metra

*Zbigniew Jerzyna
i jego książka
„Przystanek Służew.
Magiczne miejsce”*

PRZYPISY

(1) **Zbigniew Jerzyna** (1938-2010) – poeta, eseista, dramaturg, krytyk literacki, mieszkaniec Służewa nad Dolinką. Autor słuchowisk radiowych i widowisk telewizyjnych, a także książek dla dzieci; należał do Związku Literatów Polskich, był jednym ze współzałożycieli Orientacji Poetyckiej „Hybrydy”. Redaktor czasopism, m.in. „Kultury” i „Przeglądu Tygodniowego”. Laureat wielu nagród literackich, m.in. Nagrody Literackiej im. W. Reymonta; prowadził aktywnie działalność edukacyjną dla młodych poetów, m.in. w Służewskim Domu Kultury.

(2) **Zdzisław Beksiński** (1929-2005) – światowej sławy artysta, inżynier, architekt, malarz, rzeźbiarz, fotograf, rysownik, zamieszkał wraz z rodziną nad Dolinką w budynku przy ul. Sonaty 6; syn **Tomasz Beksiński** (1958-1999) – znany prezenter radiowy i tłumacz jęz. angielskiego zamieszkał samodzielnie w mieszkaniu położonym przy ul. Mozarta 6.

*Mural upamiętniający
Zdzisława Beksińskiego
na elewacji budynku
przy ul. Sonaty 6*

*Norkowskiego 8.
Mieszkała tu wybitna polska
panczenistka Erwina Ryś-Ferens;
przypomina o tym specjalna
tablica przy wejściu
do budynku oraz mural.*

WYDAWCA:
SM „Służew nad Dolinką”
ul. W.A. Mozarta 1, 02-736 Warszawa
www.smsnd.pl

Opracowanie redakcyjne:
Edyta Sybicka, Tolek Zimnicki

Opracowanie graficzne:
GRAPHIC-DESIGN.PL

Skład do druku:
Tomasz Wojtera / tostudio.pl

Zdjęcia:
Jacek Sacha Sasin / Graphic-Design
Mirosław Kłopotowski
Agnieszka Więcek
Wanda Hansen
Archiwum SM „Służew nad Dolinką”
Archiwum Służewskiego Domu Kultury

ISBN 978-83-944923-1-1
Maj, 2023 r.

SŁUŻEW NAD DOLINKĄ

Wałbrzyska 21

O zieleni można nieskończenie

Julian Tuwim

SND

SŁUŻEW NAD DOLINKĄ
SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

Adres:
ul. Wolfganga Amadeusza Mozarta 1
02-736 Warszawa

